

Sygn. akt VII U 1958/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 października 2016 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Kozłowska-Czabańska

Protokolant: protokolant sądowy Małgorzata Nakielska

po rozpoznaniu w dniu 12 października 2016 r. w Warszawie

sprawy H. N., M. B.,

K. D., K. K. (1), M. K., P. K., T. K., W. K.,

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o odpowiedzialności za zaległości z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne

na skutek odwołania H. N., M. B.,

P. K., W. K., K. D., T. K.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 28 czerwca 2013r., znak: (...)

z dnia 28 grudnia 2015r., znak: (...)

z dnia 28 grudnia 2015r., znak: (...)

z dnia 28 grudnia 2015r., znak: (...)

z dnia 28 grudnia 2015r. znak: (...)

z dnia 28 grudnia 2015 r. znak: (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję z dnia 28 czerwca 2013r. w ten sposób, że nie obciąża H. N. za zaległości z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne rolników nieopłaconych przez zmarłego R. K. za okres od dnia 1 lipca 2001r. do dnia 31 grudnia 2003r.

2. zmienia zaskarżone decyzje z dnia 28 grudnia 2015r. w ten sposób, że nie obciąża K. D., W. K., P. K., M. B. oraz T. K. za zaległości z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne rolników nieopłaconych przez zmarłego R. K. za okres od dnia 1 lipca 2001r. do dnia 31 grudnia 2003r.

3. w pozostałym zakresie oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

W dniu 19 lipca 2013 roku, ubezpieczona H. N. złożyła do Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie, za pośrednictwem Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oddział regionalny w W., odwołanie od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z dnia 28 czerwca 2013 roku znak: (...), wydanej w przedmiocie stwierdzenia odpowiedzialności za zaległości z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne rolników po zmarłym w dniu 31 lipca 2007 roku R. K..

W uzasadnieniu odwołania, ubezpieczona podniosła, iż pismem z dnia 6 czerwca 2013 roku została poinformowana o wszczęciu postępowania w sprawie odpowiedzialności za zaległości z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne rolników po zmarłym bracie R. K., a następnie na mocy zaskarżonej decyzji z dnia 28 czerwca 2013 roku stwierdzono wobec niej odpowiedzialność za zaległości R. K. z tytułu składek

na ubezpieczenia społeczne za okres od 1 lipca 2001 roku do 31 grudnia 2005 roku w kwocie łącznej 6.070,90 złotych.

Odwołująca podniosła w odwołaniu, iż jej zmarły brat

nie utrzymywał żadnego kontaktu z rodziną i nie stosował się do norm prawnych

i społecznych. Skarżąca dodała, iż jej zmarły brat od lat nadużywał alkoholu, nie pracował

i zaniedbał gospodarstwo przekazane mu przez matkę. Zdaniem odwołującej również dom,

w którym przed śmiercią zamieszkiwał jej brat znajduje się w stanie nie pozwalającym

na jego użytkowanie. Skarżąca poddała w wątpliwość, iż przez wiele lat istnienia długu R. K., KRUS nie zdołał

zabezpieczyć swojego roszczenia chociażby poprzez wpis do hipoteki. Odwołująca podkreśliła, iż do chwili obecnej nie

zostało przeprowadzone postępowanie spadkowe po zmarłym R. K.. Powołując treść art. 41b ustawy

o ubezpieczeniu społecznym rolników, odwołująca wskazała, że należności z tytułu składek ulegają przedawnieniu po

upływie 5 lat licząc od dnia w którym stały się wymagalne.

W ocenie skarżącej, składki, których spłaty żąda ZUS przedawniły się z dniem 31 grudnia 2010 roku. W świetle powyższej argumentacji, odwołująca wniósł o uchylenie decyzji Prezesa KRUS z dnia 28 czerwca 2013 roku w całości.

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 12 sierpnia 2013 roku, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział Regionalny w W., wniosła o oddalenie odwołania w całości.

W uzasadnieniu swojego stanowiska, organ rentowy KRUS, podkreślił, iż R. K. podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników jako rolnik posiadający gospodarstwo rolne o powierzchni od 1 stycznia 1983 roku do 31 grudnia 1990 roku i od 1 stycznia 1991 roku do 30 maja 2005 roku. Organ rentowy zaznaczył, iż R. K. ubezpieczeniem tym został objęty jeszcze przez Urząd Gminy J., a następnie został skierowany do dalszego ubezpieczenia w KRUS. Organ KRUS podkreślił, iż mimo informowania o zaległościach

z tytułu składek na ubezpieczenie rolnicze, R. K. nie opłacał składek.

Organ rentowy podkreślił, iż w marcu 2009 roku, powziął wiadomość o śmierci rolnika, która miała miejsce w dniu

31 lipca 2007 roku i ustalił, że spadkobierczynią po zmarłym R. K. jest H. N., a wobec tego jako spadkobierczyni

odpowiada za długi brata powstałe do dnia jego śmierci. Zdaniem organu rentowego KRUS, podniesiona przez

odwołującą okoliczność -nie otrzymywania korzyści z gospodarstwa rolnego zmarłego brata oraz nie zamieszkiwanie

na jego terenie, nie ma znaczenia przy przeniesieniu odpowiedzialności na spadkobierców. Zdaniem KRUS objęte

zaskarżoną decyzją zaległości

z tytułu składek nie uległy przedawnieniu.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił w sprawie następujący stan faktyczny:

Rolnik R. K. zamieszkały w miejscowości U., przy ulicy (...), posiadał od dnia 1 stycznia 1983 roku do dnia 30 maja 2005 roku, (położone pod adresem zamieszkania) -gospodarstwo rolne o powierzchni 1,17 ha (okoliczności bezsporne).

Na mocy decyzji organu rentowego: Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział Regionalny w S., z dnia 29 września 1998 roku znak: (...), R. K. został objęty ubezpieczeniem społecznym rolników, a w związku z tym

został zobowiązany do opłacania składek na rolnicze ubezpieczenia chorobowe i macierzyńskie oraz ubezpieczenia emerytalno-rentowe rolników (k. 41 a.r.).

Ubezpieczony R. K. uchylał się od obowiązku uiszczania składek na ubezpieczenia społeczne rolników (okoliczność bezsporna). Organ rentowy, kolejnymi zawiadomieniami informował płatnika składek o konieczności uiszczenia zaległych składek oraz wskazywał aktualną stawkę zadłużenia rolnika. Mimo informowania o zaległościach, ubezpieczony nie opłacał składek. Zadłużenie sukcesywnie wzrastało o odsetki i bieżące składki, o czym rolnik był informowany poprzez wysyłane zawiadomienia o stanie konta. Z uwagi na nadal istniejące zadłużenie organ rentowy dokonywał odpisu przedawnionych składek i informował rolnika o dalszym zadłużeniu. (zawiadomienia- dokumentacja a.r.). Płatnik składek nie odniósł się do żadnej korespondencji organu rentowego KRUS, a niekiedy w ogóle nie podejmował kierowanej do niego korespondencji urzędowej (vide: dokumentacja a.r.).

W dniu 31 lipca 2007 roku, R. K. zmarł (informacja Urzędu Cywilnego Gminy J. k. 161 a.s.).

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział Regionalny w W. ustaliła, iż łączna kwota zadłużenia zmarłego R. K. wynosiła 6.070,90 złotych, przy czym należność główna opiewała na kwotę 4.006,90 złotych, odsetki zaś wynosiły 2064,00 złotych (k. 189 a.s.).

W wyniku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego, organ rentowy KRUS ustalił, iż spadkobiercą po zmarłym płatniku składek jest H. N. zamieszkała w W. przy ul. (...) (vide: dokumentacja akt rentowych).

Pismem z dnia 6 czerwca 2013 roku, KRUS zawiadomił H. N. o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie odpowiedzialności za zaległości z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne rolników po zmarłym R. K.. Organ KRUS, zobowiązał nadto H. N. do osobistego stawiennictwa w placówce Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w terminie 7 dni od daty otrzymania pisma celem ustalenia odpowiedzialności po zmarłym R. K.. (k. 185-186 a.r.). H. N. zapoznała się z dokumentacją zaległości składkowych zmarłego w jednostce KRUS w W. w dniu 17 czerwca 2013 roku (k. 188 a.r.).

W wyniku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego, organ rentowy wydał w dniu 28 czerwca 2013 roku decyzję znak: (...), w której stwierdził, iż H. N. jest odpowiedzialna za zaległości z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne rolnika R. K. za okres od 1 lipca 2001 roku do 31 grudnia 2005 roku w kwocie 6070,90 złotych, przy czym na kwotę tę składały się: suma zaległych składek na ubezpieczenia wypadkowe chorobowe i macierzyńskie w kwocie 1568,00 złotych oraz nieuiszczone składki na ubezpieczenia emerytalno-rentowe wynoszące 4502,90 złotych. Kwota zadłużenia została nadto powiększona o odsetki za zwłokę liczone do dnia 31 lipca 2007 roku opiewające na kwotę 2064,00 złotych a także koszty upomnienia wynoszące 20,00 złotych (decyzja k. 192 a.r.).

Decyzje o odpowiedzialności solidarnej za zaległości składkowe R. K. na łączną kwotę 6070,90 złotych, Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wydał w dniu 28 grudnia 2015 roku także wobec P. K. (decyzja znak: (...)), W. K. (decyzja znak: (...)), M. B. (decyzja znak: (...)), M. K. (decyzja znak: (...)), K. K. (1) (decyzja znak: (...)), T. K. (decyzja znak: (...)), K. D. (decyzja znak: (...)), (decyzje k. 50-56 a.s.).

W dniu 19 lutego 2013 roku, H. N. złożyła odwołanie od decyzji z dnia 28 czerwca 2013 roku znak: (...) inicjując tym samym postępowanie odwoławcze w sprawie VII U 1958/13 (k. 2 a.s.).

W dniu 6 lutego 2016 roku, odwołania od decyzji KRUS z dnia 28 grudnia 2015 roku złożyli: W. K. inicjując przed tutejszym Sądem Okręgowym postępowanie odwoławcze w sprawie VII U 403/16, K. D. inicjując postępowanie o sygn. VII U 402/16, T. K. inicjując postępowanie o sygn. VII U 401/16, P. K. inicjując postępowanie o sygn. VII U 400/16, M. B. inicjując postępowanie w sprawie VII U 399/16 (vide: dołączone akta spraw).

Zarządzeniem z dnia 1 marca 2016 roku, Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych połączył sprawy VII U 399/16, VII U 400/16, VII U 401/16, VII U 402/16, VII U 403/16, do wspólnego rozpoznania pod sygnaturą akt VII U 1958/13 (vide: dołączone akta spraw).

Postanowieniem z dnia 23 lipca 2015 roku, Sąd Rejonowy w Wołominie I Wydział Cywilny stwierdził, że spadek po R. K., Synu S. i M. z domu S. zmarłym dnia 31 lipca 2007 roku w P., ostatnio stale zamieszkałym w miejscowości K., na podstawie umowy nabyli: siostra H. N., w udziale wynoszącym 1/4 spadku, bratankowie: P. K., W. K. i M. B. z domu K. w udziałach po 1/12 części spadku każdy z nich oraz bratankowie M. K., K. K. (1), T. K. i K. D. z domu K. w udziałach po 1/8 części spadku każde z nich (postanowienie Sądu Rejonowego w Wołominie k. 41 a.s.).

Na podstawie zeznań odwołującej bratanicy R. K. M. B. Sąd Okręgowy ustalił, iż odwołująca mieszkała w pobliżu R. K.. Wiedziała, że przed śmiercią wykonywał on różne prace dorywcze. Mieszkał w gospodarstwie rolnym w K., jednak po śmierci nie pozostawił w gospodarstwie żadnego inwentarza. R. K. nie pomagał rodzinie odwołującej w żadnych pracach. Babcia odwołującej przepisała na R. K. własność całego gospodarstwa rolnego w K.. Po śmierci babci w 1988 roku, R. K. pracował przez okres około 5 lat w odziedziczonym gospodarstwie, jednakże następnie sprzedawał ziemię. W latach 2001 - 2005 R. K. nie prowadził działalności rolniczej, nie nabył uprawnień do żadnej renty, do końca życia finansowo wspierała go rodzina (k. 88, 91, 117-120 a.s.).

Na podstawie zeznań P. K.- bratanka R. K. Sąd Okręgowy ustalił, iż zmarły R. K. borykał się z problemem alkoholowym. W przerwach pomiędzy ciągami alkoholowymi R. K. zatrudniał się jako kierowca i zamieszkiwał z konkubina, która również go utrzymywała. (k. 88, 91, 117-120 a.s.).

W oparciu o zeznania bratanków R. K. W. K., K. D. i T. K. Sąd Okręgowy ustalił, iż R. K. w okresie zamieszkiwania w gospodarstwie w K., zajmował się przede wszystkim sprzedażą ziemi. R. K. zmarł w szpitalu psychiatrycznym, a przed śmiercią znajdował się wielokrotnie w ciągu alkoholowym. Bratanek W. K. pomagał wujkowi sprzątajac gospodarstwo w K. (k. 88, 91, 117-120 a.s.).

Na skutek sprzedaży części działki, która posiadał zmarły R. K., w miejscowości K., własność jego działki uległa zmniejszeniu o tyle, iż nie miał on począwszy od 2006 roku obowiązku opłacania składek do systemu ubezpieczeń społecznych KRUS (dokumentacja a.r., okoliczności bezsporne).

Na podstawie pisma procesowego organu rentowego z dnia 23 czerwca 2016 roku, Sąd Okręgowy ustalił, iż po śmierci R. K. do KRUS nie wpłynął wniosek o wypłatę zasiłku pogrzebowego, w związku tym nie doszło do wypłaty zasiłku pogrzebowego po zmarłym R. K. przez KRUS. Należność z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne rolników nie została zabezpieczona poprzez wpis na hipotekę nieruchomości rolnej. W dniu 30 stycznia 2016 roku spadkobierczyni M. K. dokonała dobrowolnej wpłaty na konto KRUS w wysokości 760,00 złotych tytułem spłaty zaległości składowych R. K. (k. 97-99 a.s.).

Do zakończenia postępowania, odwołujący podtrzymali zajęte stanowisko procesowe w zakresie uchylecia zaskarżonych decyzji w całości, natomiast pełnomocnik organu rentowego KRUS, wniósł o oddalenie odwołania H. N., ewentualnie

o zmianę zaskarżonej decyzji dotyczącej H. N., w części poprzez dodanie, iż odpowiedzialność H. N. jest solidarna z pozostałymi spadkobiercami tj. P. K., W. K., M. B., M. K., K. K. (1), T. K. i K. D.. Organ rentowy wniósł oddalenie odwołań w pozostałej części (k. 48 a.s.).

Powyższy stan faktyczny w sprawie Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o dokumentację akt rentowych R. K. i H. N., dokumentacji akt niniejszej sprawy odwoławczej, a także akt dołączonych spraw VII U 399/16, VII U 400/16, VII U 401/16, VII U 402/16, VII U 403/16. Autentyczność dowodów z dokumentów nie była kwestionowana przez żadną ze stron, toteż w ocenie Sądu, zgromadzony materiał zasługiwał na walor wiarygodności. Sąd Okręgowy dopuścił w sprawie dowód osobowy z zeznań odwołujących: M. B., W. K., K. D., T. K. i P. K.. W ocenie Sądu zeznania odwołujących korespondowały z treścią dokumentów zgromadzonych w sprawie, w tym w szczególności z dokumentacją akt rentowych w zakresie w jakim Sąd Okręgowy ustalił na ich podstawie, iż zmarły R. K., nie odbierał bądź wybiórczo odbierał korespondencję Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Sąd Okręgowy pominął dowód z zeznań H. N., M. K.

oraz K. K. (1) z uwagi na ich niestawiennictwo na rozprawie, mając na uwadze,

iż zostali oni poinformowani, że w razie niestawiennictwa pominięty zostanie dowód

z ich przesłuchania. Zdaniem Sądu, zgromadzony w sprawie materiał dowodowy stanowił wystarczającą podstawę rozstrzygnięcia.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył co następuje:

Odwołania H. N., M. B., P. K., W. K., K. D., T. K. od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z dnia 28 czerwca 2013r., znak: (...), z dnia

28 grudnia 2015r., znak: (...), z dnia 28 grudnia 2015r., znak: (...), z dnia 28 grudnia 2015r., znak: (...), z dnia 28 grudnia 2015r. znak: (...), z dnia 28 grudnia 2015 r. znak: (...)) jako częściowo zasadne skutkowały zamianą zaskarżonych decyzji w punkcie 1 i 2 wyroku,

a w pozostałym zakresie jako bezzasadne podlegały oddaleniu w punkcie 3 wyroku.

Kwestią sporną niniejszej sprawy było ustalenie czy zachodzą podstawy

do przeniesienia na H. N., M. B., P. K., W. K., K. D., T. K. -odpowiedzialności za rolnicze zobowiązania składkowe, które ciążyły na zmarłym R. K..

Sąd Okręgowy zwraca uwagę, iż zgodnie z art.52 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników w zw. z odpowiednio stosowanym art.97 §1 ustawy

z dnia 29 sierpnia 1997r. Ordynacji podatkowej - spadkobiercy podatnika przejmują przewidziane w przepisach prawa podatkowego majątkowe prawa i obowiązki spadkodawcy. Natomiast w myśl art.98 § 1 Ordynacji podatkowej - do odpowiedzialności spadkobierców

za zobowiązania podatkowe spadkodawcy stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego

o przyjęciu i odrzuceniu spadku oraz o odpowiedzialności za długi spadkowe. Natomiast

w myśl § 2 tegoż przepisu – te same zasady stosuje się do odpowiedzialności spadkobierców

za odsetki za zwłokę od zaległości spadkodawcy (pkt 2) i koszty postępowania egzekucyjnego prowadzonego wobec spadkodawcy powstałe do dnia otwarcia spadku (pkt 7).

Przekładając przepisy wymienionych regulacji prawnych na grunt niniejszej sprawy, Sąd Okręgowy zważył iż spadkobiercy R. K. tj. H. N., M. B., P. K., W. K., K. D., T. K. odziedziczyli po nim w różnych częściach cały majątek, a więc zarówno aktywa jak i pasywa tego majątku. Zgodnie bowiem z art. 922 § 1 kodeksu cywilnego - prawa i obowiązki majątkowe zmarłego przechodzą z chwilą jego śmierci na jedną lub kilka osób stosownie

do przepisów księgi niniejszej. Nadto podnieść należy, że odwołujący mieli świadomość,

że na ich bracie i wujku ciążyą długi. Odwołujący zgodnie zeznali, iż odwołujący posiadał gospodarstwo rolne.

Podkreślili również, iż po nabyciu w drodze dziedziczenia, przedmiotowego gospodarstwa odwołujący okresowo

prowadził na nim działalność rolniczą, jednakże wielokrotnie uchylał się od obowiązków, ciężących na nim- jako rolniku, z mocy prawa. W tym miejscu należy podkreślić, iż R. K. był właścicielem przedmiotowego gospodarstwa rolnego o łącznej powierzchni przekraczającej

1 ha przeliczeniowy. Zgodnie z art.38 pkt 1 ustawy z dnia 20.12.1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (tekst jedn. Dz.U. z 2015r., poz.704) - przy ustalaniu podlegania ubezpieczeniu domniemywa się, że właściciel gruntów zaliczonych do użytków rolnych prowadzi działalność rolniczą na tych gruntach. Jak zauważono powyżej zmarły R. K. okresowo wykonywał działalność rolniczą, a z tytułu tej działalności podlegał rolniczemu ubezpieczeniu społecznemu rolników. Bezsporne w niniejszej sprawie jest

to, że do chwili śmierci ubezpieczony nie kwestionował decyzji Prezesa KRUS, z których wynikało, że jest objęty z mocy ustawy ubezpieczeniem społecznym rolników i nie obalił domniemania, że prowadzi działalność rolniczą. Nie podlega wątpliwości, że miał

on świadomość, że takie decyzje są wobec niego wydawane, bo każdorazowo KRUS doręczał mu odpisy decyzji, w których informował o podleganiu ubezpieczeniom społecznym rolników oraz o zaległościach w opłacaniu składek wynikających z tego ubezpieczenia.

W tym miejscu podkreślić należy, iż Sąd ubezpieczeń społecznych jest związany ostateczną decyzją organu rentowego, od której strona nie wniosła odwołania w trybie art. 477⁹ k.p.c. (vide stanowisko Sądu Najwyższego w uzasadnieniu wyroku z dnia 10 czerwca 2008 roku

w sprawie I UK 376/07). W przedmiotowej sprawie oznacza to, że Sąd Okręgowy związany był decyzjami Prezesa KRUS, z których wynikało, że w okresie, za który KRUS dochodzi składek R. K. podlegał z mocy ustawy ubezpieczeniu społecznemu rolników.

Sąd Okręgowy zwraca dalej uwagę, iż spadkobiercy R. K., chcąc ograniczyć swoją odpowiedzialność za jego długi, mogli skorzystać z prawa nie przyjęcia spadku

z dobrodziejstwem inwentarza i spadek odrzucić (stosownie do regulacji art.1012 kc). Ponieważ odwołujący nie uczynili tego, ponoszą zatem odpowiedzialność za długi spadkowe po R. K..

Kolejną kwestią wymagającą analizy Sądu było ustalenie, czy w niniejszej sprawie nie nastąpiło przedawnienie należności wynikających z zaskarżonej decyzji. Są to należności za okres od 1 lipca 2001 roku do 31 grudnia 2005 roku.

Zgodnie z obowiązującym art.41b ust.1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników – co do zasady należności z tytułu składek czyli także należności z tytułu odsetek, które dzielą byt prawny należności z tytułu składek, ulegają przedawnieniu po upływie 5 lat, licząc

od dnia, w którym stały się wymagalne. Podkreślić należy, iż ustawowy termin dotyczący przedawnienia zaległości składkowych ulegał zmianom. Przepis art. 41b w brzmieniu

od 2 maja 2004 roku stanowił, iż należności na rzecz KRUS ulegają przedawnieniu

po upływie lat dziesięciu, licząc od dnia w którym stały się wymagalne. Natomiast przed dniem 2 maja 2004 roku, zastosowanie znajdowały regulacje ustawy z dnia 19 grudnia 1980 roku o zobowiązaniach podatkowych, zmienionych następnie ustawą podatkową. W myśl przepisów ordynacji podatkowej, zobowiązanie podatkowe przedawniało się z upływem

5 lat licząc od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności podatku

z wyjątkiem gdy bieg terminu przedawnienia został przerwany wskutek pierwszej czynności egzekucyjnej, o której podatnik został powiadomiony, a po przerwaniu biegu przedawnienia biegnie on na nowo od dnia następującego po dniu, w którym zakończono postępowanie egzekucyjne, przy czym nie ulegają przedawnieniu zobowiązania podatkowe zabezpieczone hipoteką. (Zatem do dnia 2 maja 2004 roku należności z tytułu składek ulegały przedawnieniu

z upływem pięciu lat od końca roku kalendarzowego). Jak wynika z ustalonych okoliczności sprawy, zaległe należności składkowe R. K., nie zostały objęte hipoteką,

a dotychczas, w sprawie nie wszczęto egzekucji należności składkowych od spadkobierców, (w tym również spadkobierców M. i K. K. (1), których decyzje z dnia

28 grudnia 2015 roku stały się prawomocne, na skutek nie zaskarżenia ich w niniejszym postępowaniu). Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy uznał, iż na gruncie rozpoznawanej sprawy nie zachodziły żadne okoliczności skutkujące przerwaniem biegu przedawnienia zaległości składkowych.

Należy mieć również na uwadze, iż według nowelizacji dokonanej ustawą z dnia 16 września 2011 roku o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców, od dnia 1 stycznia 2012 roku, przepis art. 41b ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników stanowi, że należności z tytułu składek ulegają przedawnieniu po upływie 5 lat, licząc od dnia, w którym stały się wymagalne. Przepisy ustawy z dnia 16 września 2011 roku w sposób wyraźny uregulowały kwestie intertemporalne, dotyczące przedawnienia należności wymagalnych przed wejściem ustawy w życie. Zgodnie z art. 27 ust. 1 ustawy zmieniającej, do przedawnienia należności z tytułu składek, o których mowa w art. 41 b ust.

1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, którego bieg rozpoczął się przed dniem 1 stycznia 2012 roku, stosuje się przepisy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, z tym, że bieg przedawnienia rozpoczyna się od 1 stycznia 2012 roku. Jeśli natomiast przedawnienie rozpoczęte przed dniem 1 stycznia 2012 roku nastąpiłoby zgodnie z przepisami dotychczasowymi, to przedawnienie następuje z upływem tego wcześniejszego terminu.

Z powołanych regulacji wynika, że należności składkowe, które nie uległy przedawnieniu na dzień 1 stycznia 2012 roku według przepisów dotychczasowych przewidujących pięcioletni, a następnie dziesięcioletni okres przedawnienia, są nadal wymagalne. Użyty w art. 27 ust. 2 tej ustawy termin „przepisy dotychczasowe” należy rozumieć jako dotychczasowe brzmienie art. 41 b ust.1 ustawy systemowej, tj. przewidujące przedawnienie dziesięcioletnie. Przepis art. 27 ust. 2 ustawy zmieniającej należy zatem odczytywać

w ten sposób, że jeśli 10 - letnie przedawnienie, rozpoczęte przed dniem 1 stycznia 2012 roku, nastąpiłoby wcześniej, niż przedawnienie ustalone według art. 27 ust. 1,

to przedawnienie następuje z upływem terminu 10 letniego liczonego od daty wymagalności poszczególnych należności składkowych. Konkludując powyższe Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, iż zaległości składkowe zmarłego R. K. uległy częściowemu przedawnieniu tj. za okres od 1 lipca 2001 roku do 31 grudnia 2003 roku, bowiem jak podkreślono, w ustawie o ubezpieczeniu rolników nie było zapisu o przedawnieniu składek

i stosowano przepisy ustawy o zobowiązaniach podatkowych, które stanowiły o przedawnieniu pięcioletnim. Okres ten bez wątplenia upłynął przed wydaniem zaskarżonych decyzji organu rentowego, natomiast po wprowadzeniu w 2004 roku, zmian terminu przedawnienia tj. 10 letniego terminu, pozostałe zaległości składkowe R. K. nie przedawniły się na dzień wydania zaskarżonych decyzji, a zatem należności składkowe spadkobierców za dalszy okres ujęty w decyzjach KRUS, mogą być skutecznie dochodzone przez organ rentowy. Jak zauważono również w powyższej części rozważań, spadkobiercy zmarłego, nie złożyli oświadczenia o nieprzyjęciu spadku, a zatem w niniejszej sprawie nie zachodzą żadne przesłanki niwelujące odpowiedzialność spadkobierców za długi R. K. za okres od 1 stycznia 2004 roku do 31 grudnia 2005 roku.

Warto również podkreślić, że w toku postępowania nie był kwestionowany przez spadkobierców sam fakt powstania zadłużenia wobec organu rentowego, ani też stwierdzona wysokość zaległości. Jednocześnie z racji tego, że przedmiotowa odpowiedzialność

ma charakter obiektywny, ustawodawca nie przewidział żadnych możliwości uwolnienia się od niej poprzez wykazanie jakichkolwiek przyczyn egzoneracyjnych lub ekskulpacyjnych. Takimi przesłankami nie są zatem ani wiedza o powstaniu zadłużenia, ani sytuacja majątkowa spadkobierców odpowiadających za długi. W przedmiotowej sprawie poza sporem jest,

że H. N., M. B., K. D., K. K. (1), M. K., P. K., T. K., W. K., są spadkobiercami

po R. K.. Należało również stwierdzić, że w myśl powołanych przepisów zaległości z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne rolnika R. K. za okres

od 1 stycznia 2004 roku do 31 grudnia 2005 roku nie uległy przedawnieniu, tym samym organ rentowy prawidłowo ustalił w zaskarżonych decyzjach, że spadkobiercy odpowiadają za zaległości swojego brata i wujka R. K. z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne rolników. Mając na uwadze powyższe okoliczności, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołania w punkcie 3 wyroku.

Odnosząc się do żądań skarżących, dotyczących uchylenia z obrotu prawnego zaskarżonych decyzji, Sąd Okręgowy podkreśla iż jest umocowany do dokonania rozstrzygnięcia w przedmiocie odwołań od decyzji organów rentowych, jedynie w myśl przepisu art. 477¹⁴§ 1 i 2 k.p.c., a zatem może orzekać o oddaleniu odwołań w przypadku ich niezasadności, lub ich uwzględnienia, co skutkuje zmianą zaskarżonych decyzji.

W świetle powyższego, Sąd Okręgowy, zważył, iż nie miał mógł orzec o uchyleniu decyzji KRUS.

Na marginesie Sąd Okręgowy zauważa, iż odpowiedzialność wszystkich spadkobierców jest solidarna. Decyzja stwierdzająca odpowiedzialność za zaległości składkowe zmarłego, winna być zatem wydana- jedna i powinna wymieniać wszystkie osoby które są odpowiedzialne solidarnie. Decyzja z 28 czerwca 2013 roku tego zapisu nie zawiera lecz przenosi całą odpowiedzialność na H. N.. W związku z tym,

Sąd Okręgowy uznał, iż decyzja z dnia 28 czerwca 2013 roku jest z gruntu wadliwa ponieważ nie obejmuje wszystkich spadkobierców. Nie powinna znajdować się w obrocie prawnym jednakże jak zauważono w powyższej części rozważań, przepisy k.p.c. nie dają możliwości uchylenia tej decyzji tylko pozwalają na zmianę bądź oddalenie odwołań, wobec czego Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji wyroku w punkcie 1 i 2 .

Sąd Okręgowy podkreśla również, iż po uzyskaniu od Sądu Cywilnego informacji

o stwierdzeniu nabycia spadku, w niniejszej sprawie KRUS wydał w dniu 28 grudnia 2015 roku, decyzje o odpowiedzialności solidarnej wszystkich spadkobierców. Jedynie dwie osoby nie wniosły odwołania od tej decyzji z dnia 28 grudnia 2015 roku a mianowicie M. K. i K. K. (1), a ich decyzje się uprawomocniły. Nie uszło przy tym uwadze Sądu,

iż spadkobierczyni M. K. wpłaciła dobrowolnie na konto Krusu kwotę

760 złotych, która zostanie naliczona na spłatę części zaległości składkowych zmarłego.

Sąd Okręgowy zwraca w tym miejscu nadto uwagę odwołujących, iż odpowiedzialność solidarna oznacza, że można egzekwować od jednej osoby całą należność, a osoba ta może mieć następnie regres do pozostałych osób o spłatę.

Pozostali spadkobiercy winni pamiętać

o tej częściowej spłacie zaległych składek dokonanej przez M. K. w sytuacji dokonywania dalszych rozliczeń na poczet funduszu Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

(...)